

5469 11. April 1896: 1. Beh. af Lovf. om Till. t. Privatbaneloven. (Kold-Grindst.-Banen.) 5470

af disse Sogne vilde faa Nytte af Wandelbanen. — Ja, det kan være, det kunne de naturligvis komme til, men de kunne ikke komme til det med nogen Fordel. Endvidere nævnedes han Wandelbanens Fortættelse til Esbjerg, og det er for saa vidt karakteristisk, at han nævner det, som han slet ikke ønsker, at Wandelbanen skal fortættes til Esbjerg, hvad Vejle By heller ikke ønsker. Det er i det hele taget karakteristisk for Vejle Bys Stilling til Jærnbaner i det sydlige Jylland, at den ikke ønsker og ikke vil finde sig i, saa vidt den kan undgaa det, at vi faa Baner derude, undtagen naar de blive saaledes, som Vejle vil have dem, altsaa naar de ikke gaa til Varde eller Kolding. Det erede Medlem nævnedes ogsaa Tanken om Mergelbanens Opbygelse som Trafikbane og dens Forlængelse i Vest og Ost. Ja, det er en Tanke, som fra først af er ført frem af Vejle, men ganske vist saaledes, at man kun vilde have den østlige Ende bygget, saaledes at man kunde styde Banen ud i Andsager Sogn paa Bardes Befolking. Den Gang det saa fra vor Side derude erklæredes, at naar vi kun skulde have den ene Ende af Banen, vare vi mest interesserede i at faa den vestlige Ende, fordi vi i Virkeligheden ikke have saa forførdelig meget at komme til Vejle efter, men at vi naturligvis gerne vilde have begge Ender, saa var Vejle ikke med længere. Stillingen nu er den, at vi staa derude og have Penge til denne Banes Forlængelse mod Vest, men ikke mod Ost, fordi Vejle ikke er hjemme, naar den vestlige Ende skal med, hvortilmod der ved det Forslag, her ligger, som gaar til Kolding, og ved det, vi for Tiden have projekteret, at Mergelbanen skulde gaa til Varde, foreligger betydelige Tilbud om Bidrag baade fra Varde og Kolding. Naturligvis er det paa Betingelse af, at Banen gaar ind til Varde og Kolding, men de spørge ikke i fjerneste Maade om, hvor Banen gaar hen med den anden Ende. Vejle derimod vil sikkert have Wandelbanen forlænget en Mil eller to ind i Landet, men hvis den skal til Esbjerg, vil Vejle ikke være med, Vejle vil ikke have Forbindelse ud i Vest. Derfor siger jeg, at naar vi i det hele taget se paa disse Forhold, er Stillingen den, at de andre Byer i denne Egn meget

godt kunne være med til at faa Banen ind til sig selv, om den ogsaa gaar til andre Byer; men Vejle vil udelukkende være med, naar kun den alene faar Banen. — Det erede Medlem for Vejle nævnedes, at naar man vilde bedømme Oplandsforholdene, skulde man ikke tale om, hvor Byerne have haft deres Opland indtil Dato, — men man skulde simpelthen maale, man skulde drage en Cirkel rundt om Byerne, og saa skulde man se, hvor Afstandene vare. Ja, der er dog noget andet, der betinger Oplandet end de geografiske Afstande, der er de geografiske Forhold, navnlig Befjorhold. Den Maade at bygge Baner paa minder noget om den russiske Kejsers Optraeden, da han skulde bygge Banen fra Petersborg til Moskva. Ingeniørerne mente, at Banen skulde bygges paa en Maade, men han tog en Lineal og lagde den mellem Petersborg og Moskva og sagde, at der skulde Banen bygges uden Hensyn til andre mulige Forhold. Men det minder mig ogsaa om en anden Ting, som har mere med Vejle at gøre. Det erede Medlem for Vejle har været stærkt oppe paa, at vi vare en Slags Annex til Vejle, og at vi ikke havde Lov til at gøre noget paa Kommunikationens Omraade, medmindre Vejle havde tilladt det. En Gang da man havde en Komitee i Vejle for at imødegaa Projekter fra andre Sider, var der et Medlem af Komiteen, der var saa genial, at han foreslog, at man skulde bygge Banen i Cirkelform, at man skulde bygge en Rundbane om Vejle i passende Afstand fra Byen, saa mente han Vejle var sikret. Der var ganske vist den store Fejl ved dette Forslag, at de der vare inden for Rundlinien, naar de blot vare lidt fra den, slet ikke kunne køre til Vejle paa denne Rundbane, uden at de bleve nødte til at gøre store Omveje. Nej jeg tror nok, at naar man tager denne Sag ganske nøgternt, er Stillingen simpelthen den, at her kommer man ud i et Opland, der faktisk mangler Baner i højere Grad end nogen som helst anden Egn i Landet, uden at det er paa Befolking af andre Byers Interesser, i alt Fald i saa ringe Grad som det overhovedet er muligt, naar der bygges Baner. Og naar vi se paa Forholdet mellem Varde og Vejle, er Stillingen den, at fra Grindsted til Varde er Afstanden 1 Mil kortere end fra Grindsted til Vejle;